

Eşitsizliğin Azaltılması

«Eşitsizlik» kavramı birçok parametreyi içermektedir. Bununla birlikte başat unsurlar olarak, ekonomik düzey ve «*sınıf*» kavramı önemli bir yer edinmektedir.

Marx, modern kapitalist toplumlarda başat olan toplumsal sınıfları şu şekilde tanımlar: “Gelir kaynakları, sırasıyla;

- ❖ Ücret,
- ❖ Toprak
- ❖ Kâr Rantı ve bu bağlam üzerinden....
  - ❑ Sırf Emek Gücü sahipleri,
  - ❑ Toprak Sahipleri,
  - ❑ Sermaye Sahipleri ...

SÜDÜRÜLEBİLİR KALKINMA

Başka bir deyişle *ücretli-emekçiler, toprak sahipleri ve kapitalistler*, ... üretim tarzına dayanan modern toplumun üç büyük sınıfını oluşturur” (Marx, 1967: 775).

Weber ise, ‘sınıf’ kavramını, bireylerin ekonomik konumları ve pazar ilişkileri ve gündelik yaşama içkin faaliyetler üzerinden tanımladığı ‘**sınıf**’ ve ‘**statü**’ terimlerinden yararlanarak açıklar.

SÜDÜRÜLEBİLİR KALKINMA

Weber; *pazar ilişkileri, sosyal statü ve saygınlık, yaşam tarzı ve yaşam şansı temelinde sosyal, ekonomik, politik ve kültürel boyutlar* üzerinden toplumsal yapıyı analiz etmektedir. Buna göre, temel toplumsal sınıfları;

❖ **‘Mülk sahibi’**

❖ **‘Ticaret erbabı sosyal sınıflar’** olarak ayırırken, bu sınıfların arasındakileri ‘orta sınıflar’ olarak tanımlar (Weber, 1978: 302).

SÜDÜRÜLEBİLİR KALKINMA

Kaynak: <http://www.anred.org/?p=43523>

SÜDÜRÜLEBİLİR KALKINMA

- **Gelir Dağılımı:** Bir ülkede yaşayan bireyler tarafından üretilen mal ve hizmetlerden elde edilen toplam gelirin, yine o ülkedeki bireylere dağılım araçları ile paylaşılmasını ifade eder.

SÜDÜRÜLEBİLİR KALKINMA

Düzyey 1 (12 Bölge)

Kaynak: <http://www3.kalkinma.gov.tr/PortalDesign/PortalControls/WebIcerikGosterim.aspx?Enc=83D5A6FF03C7B4FCC26F032470459B0B>

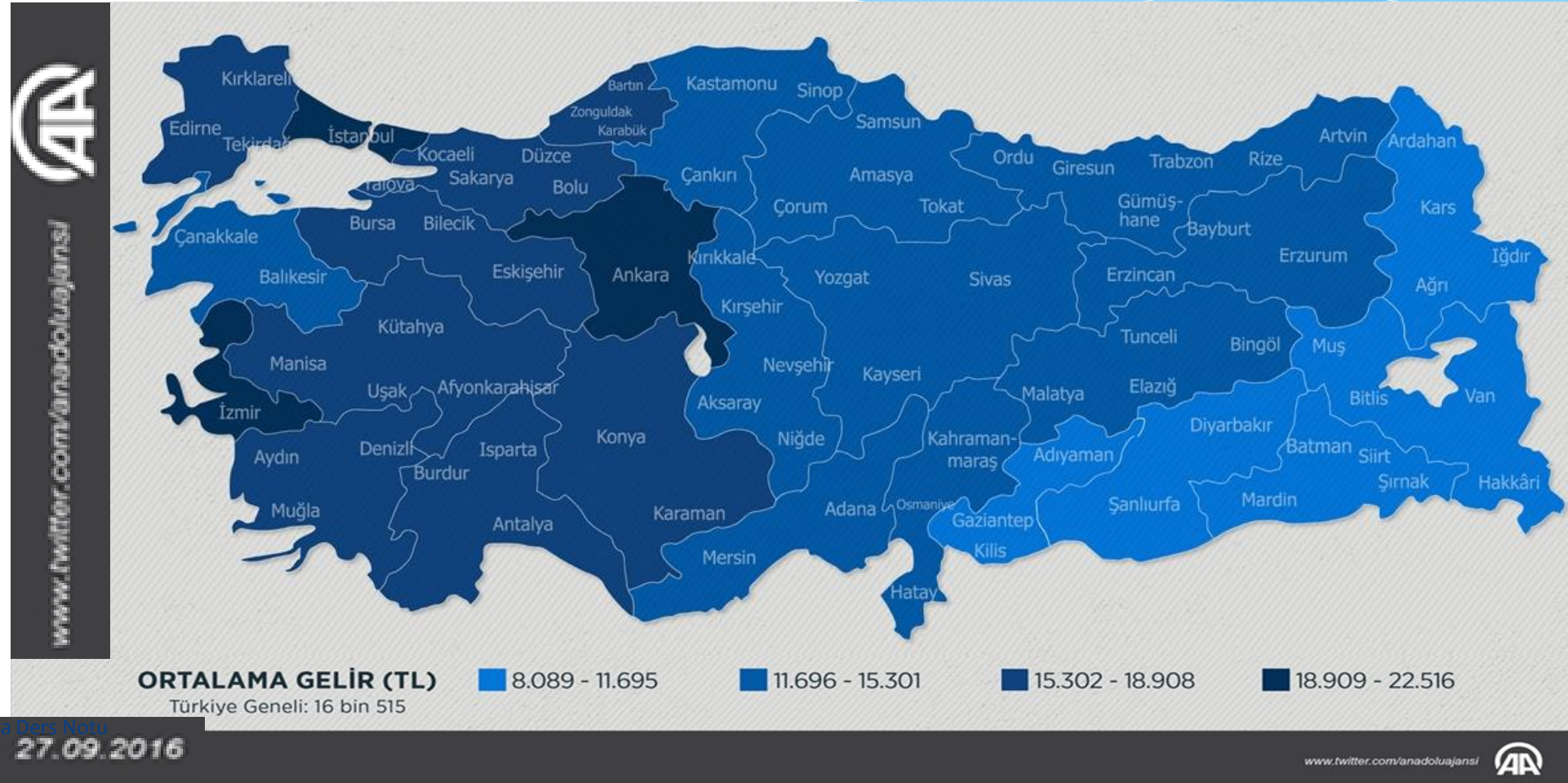
SÜDÜRÜLEBİLİR KALKINMA

Türkiye'de Bölgelere Göre Kişi Başına Düşen Gelir 2014 (\$)

SÜDÜRÜLEBİLİR KALKINMA

SÜDÜRÜLEBİLİR KALKINMA

TÜRKİYE'DEKİ GELİR DAĞILIMINDA ADALETİ SAĞLAMAYA YÖNELİK UYGULANABİLECEK POLİTİKALAR

1. Ücret Politikası
2. Fiyat Politikası
3. Servet Politikası
4. Vergi Politikası
5. Fırsat Eşitsizliğinin Sağlanması
6. Sosyal Güvenlik Harcamaları
7. Tarım Reformu
8. Faiz Ödemeleri
9. Rekabeti Engelleyici Politikaların Ortadan Kaldırılması
10. Negatif Gelir Vergisi Uygulaması

SÜDÜRÜLEBİLİR KALKINMA

Ayrımcılık Türleri

- Irk Ayrımcılığı
- Cinsiyet Ayrımcılığı
- Engelli Ayrımcılığı
- Yabancı Düşmanlığı
- Din Ayrımcılığı

SÜDÜRÜLEBİLİR KALKINMA

GELİR DAĞILIMINA GÖRE SOSYAL SINIFLAR;

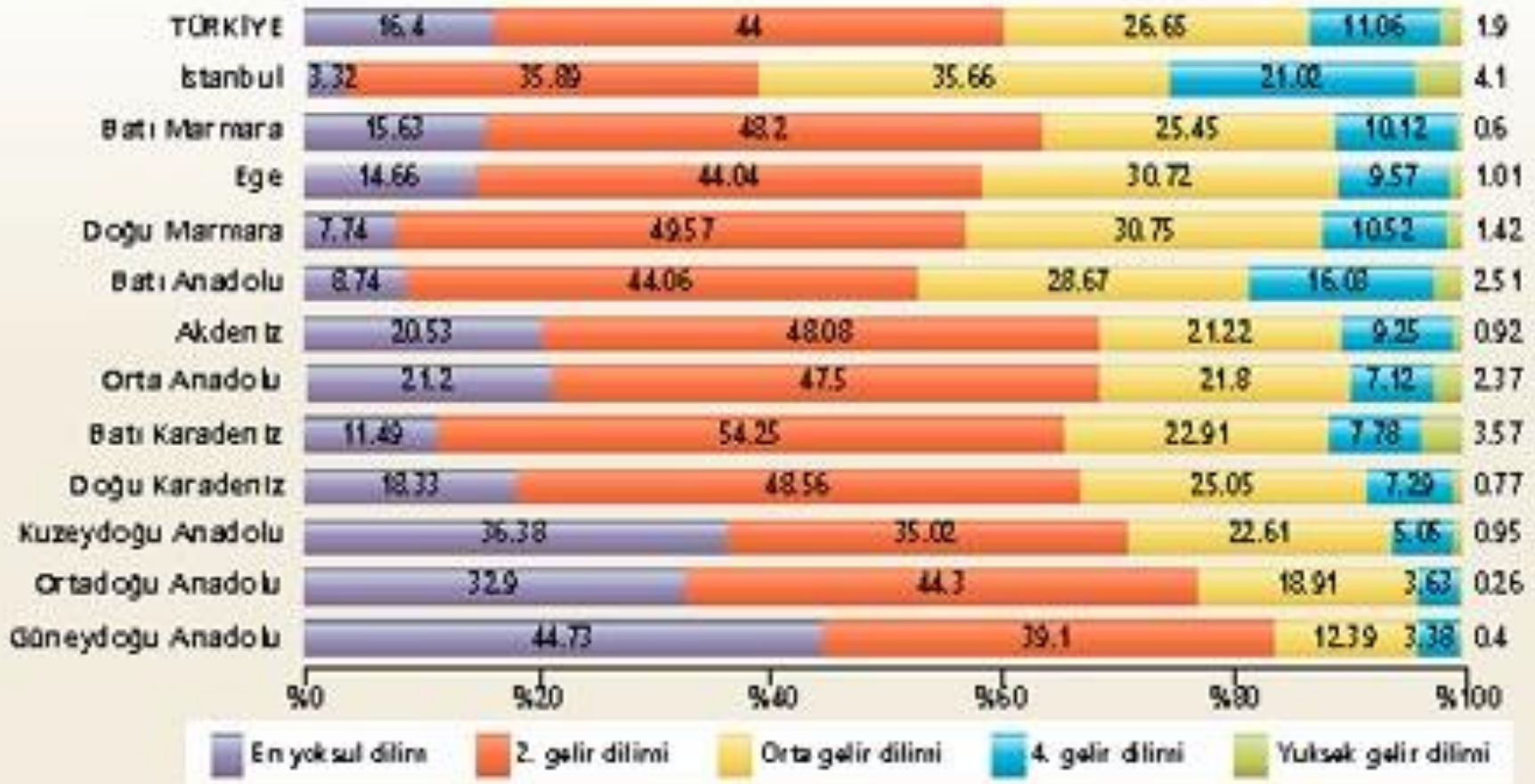

SÜDÜRÜLEBİLİR KALKINMA

TÜRKİYE (TÜİK, 2013)

Bölgelere göre gelir dağılımı

SÜDÜRÜLEBİLİR KALKINMA

AZINLIK:

Bir devletin; sayısal olarak azınlık oluşturan ve o devlette hakim konumda bulunmayan, nüfusun çoğunluğundan farklı etnik, dinsel ya da dilsel özelliklere sahip, birbirleriyle dayanışma duygusu içinde, üstü örtülü de olsa varlıklarını sürdürmek için ortak bir istekle yönelmiş ve amacı çoğunluk ile fiili ve hukuki eşitlik elde etmek olan bir grup vatandaşı.

BM Ayrımcılığın Önlenmesi ve Azınlıkların Korunması Alt Komisyonu Raportörü

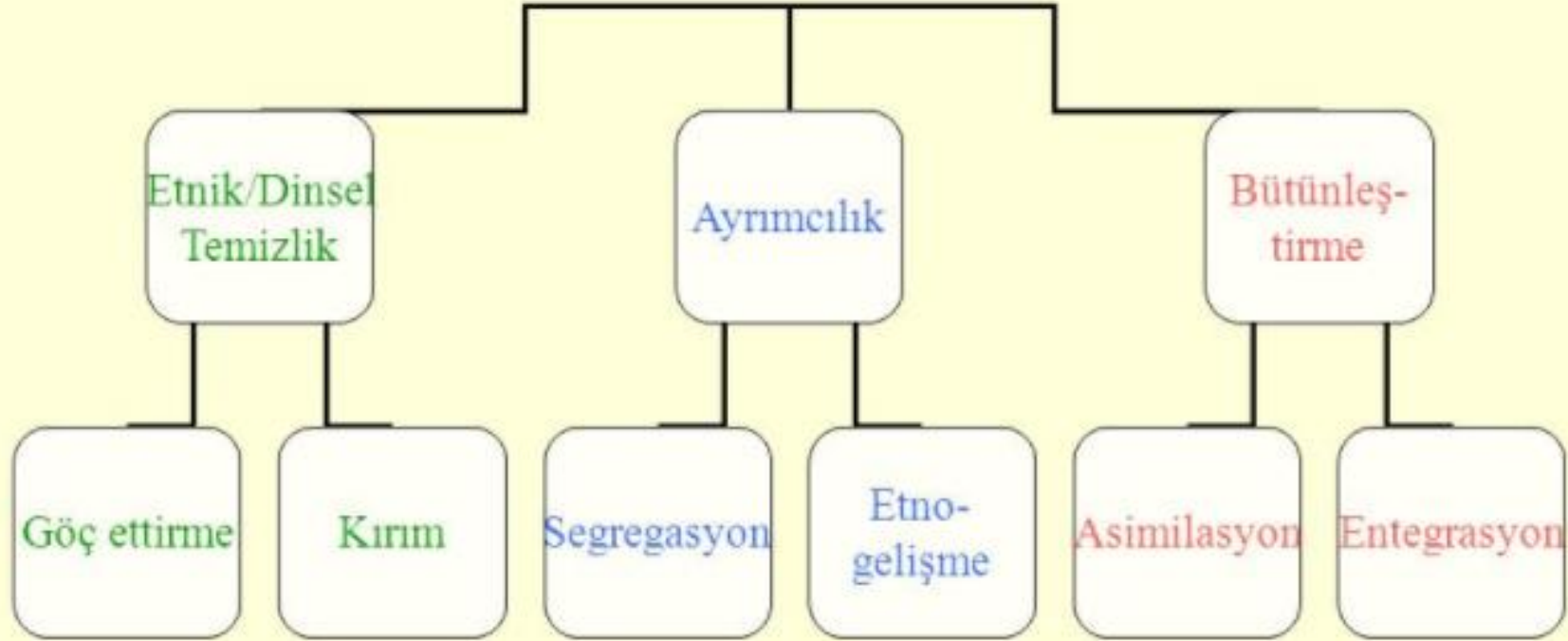
Jules Deschenes, 1984.

Bir devletin nüfusunun geri kalanından sayıca az olan, o devletin vatandaşı olan, üyeleri nüfusun geri kalanından farklı etnik, dinsel ya da dilsel özelliklere sahip bulunan ve kültür, gelenek, din ya da dillerini korumak amacıyla kendi arzularıyla hareket eden bir grup

SÜDÜRÜLEBİLİR KALKINMA

Evsahibi Devlet Politikası ve Azınlıklar

SÜDÜRÜLEBİLİR KALKINMA

Azınlık Oluşumunda Köken- mekan ve Zaman

- **Kökenleri:**
  - İşgal
  - Göç: zorunlu ve gönüllü
- Azınlıklar ve “**Mekân**”
  - Diaspora (İÖ 586) kavramı: Entegre, ama asimile değil.
  - Diaspora ve mekânları (“zor” yerler, sembolik yerler, getto [17.yy])
  - Tarihsel mekân meselesi
    - Otokton azınlıklar
    - Göçle gelmiş azınlıklar
- Azınlıklar ve “**Zaman**”
  - Ekonomik Pazar > Azınlık Bilinci: Asimilasyon olasılığı
  - Ekonomik Pazar < Azınlık Bilinci: Asimilasyon olanaksızlığı .

SÜDÜRÜLEBİLİR KALKINMA

Kimlikler Arası Geçişler: Alt-Kimlikler Arası İlişkiler

- Üst-kimlik: Çoğunluk için “çimento”, azınlık için “insan hakları ihlalcisi”?
- Dinsel Alt-kimlik: Değiştirilebilir. Ama, kabul edilmek şartıyla (Alevilik, Yahudilik, vb.)
- Etnik Alt-kimlik: Değiştirilemez
- İstisna: “yukarı doğru hareket”. Alt kimliklerarası hiyerarşi durumunda, etnik Alt-kimlik = bir tür Üst-kimlik = subjektif kimlik (B.Trakya, Kosova, Türkiye: Türkmenler, Ermeniler ve Zazalar).
- Ama tersi olmaz.
- İstisnanın istisnaları mümkün: Almanya’daki “Jambon Danimarkalılar” .

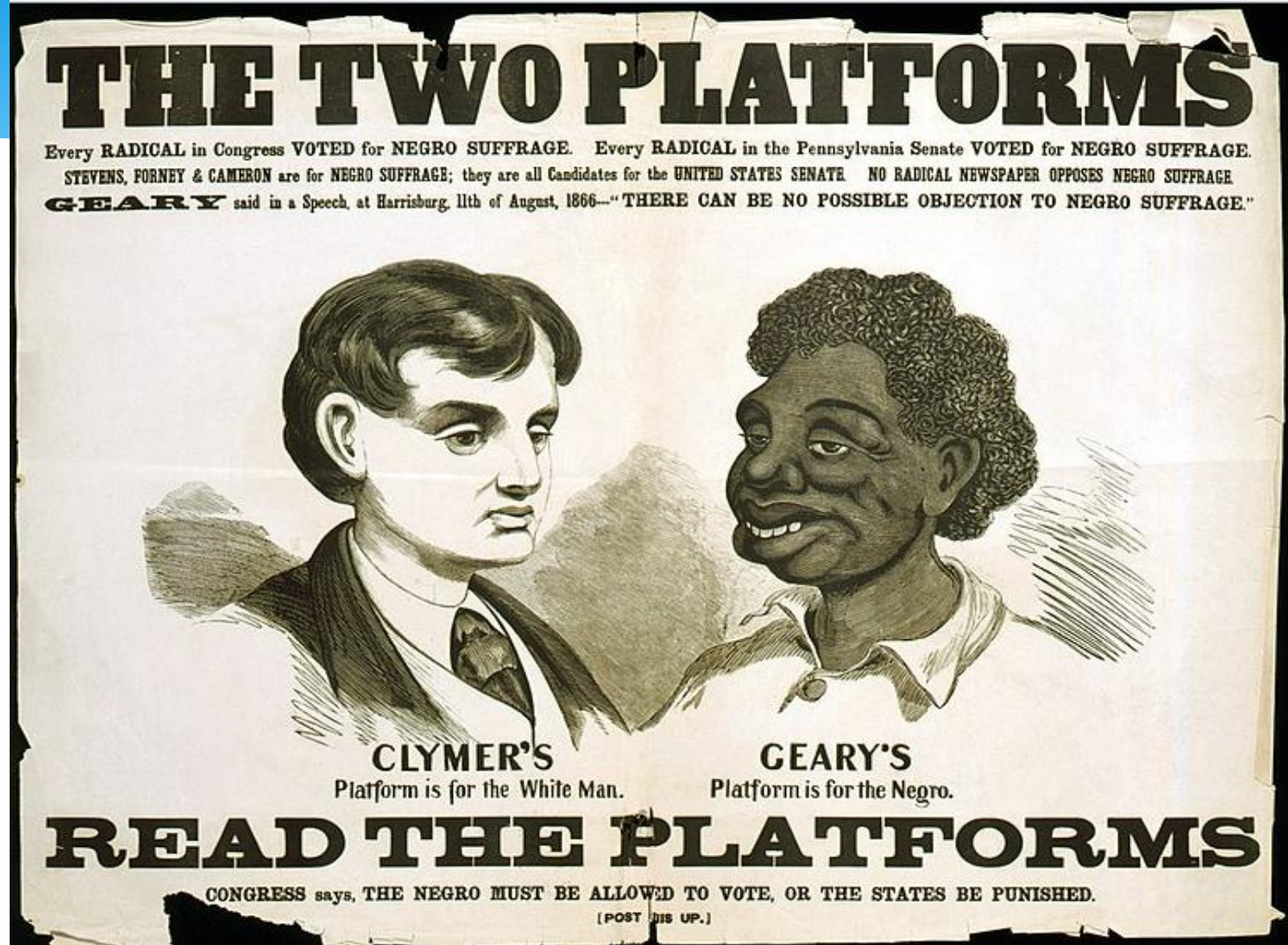
SÜDÜRÜLEBİLİR KALKINMA

Kimlikler Arası Geçişler: Alt-Üst Kimlik (Birey-Devlet) İlişkileri

	Azınlık bireyi	Devlet	SONUÇ
Durum -1	Üst-kimliği sübjektif kimlik olarak benimseme	Memnuniyet	GÖNÜLLÜ ASİMİLASYON
Durum -2	Üst kimliği ret	Sert tepki	TRAVMA (ayrılma, katliam...)
Durum -3	Üst-kimliği kabul, Alt-kimlikte ısrar	Alt-kimliğe saygı ve teritoryal üst-kimlik	UYUM ORTAMI
		Asimilasyonda veya kan temelli üst-kimlikte ısrar	ÇATIŞMA

Racist campaign poster

1866 ABD'de valilik seçimlerinde kullanılmış ırkçı bir kampanya posteridir.

**Antikomünist bir gösteride "İrk karıştırmak komünizmdir"
yazılı pankartları taşıyan ırk ayrımını savunan ABD'liler, 1959**

SÜDÜRÜLEBİLİR KALKINMA

SÜDÜRÜLEBİLİR KALKINMA

SÜDÜRÜLEBİLİR KALKINMA

Küresel Sorunlar: Gıda Güvenliği

Nüfusu 7 milyarı geçen dünyamızın en büyük sorunlarından biri gıda güvenliğidir.

- Yılda 870 milyon insan yetersiz besleniyor.
- Birleşmiş Milletler Gıda ve Tarım Örgütü (FOA)'ya göre 1,3 milyar ton gıda ise israf ediliyor.

Dünya genelinde gıda kaybı ve israf azaltma amacıyla projeler geliştirilmeli ve desteklenmelidir.

SÜDÜRÜLEBİLİR KALKINMA

Kaynak: <https://www.dw.com/tr/anayasa-mahkemesi-dengesini-buldu/a-14754813>

SÜDÜRÜLEBİLİR KALKINMA

Resme yönelik algı
ve düşünceleriniz
nelerdir?
Bununla ilgili
atasözü ve deyimleri
hatırlayalım...

Kaynak: <https://www.istockphoto.com/tr/vekt%C3%B6r/pop-art-comic-stili-sembol%C3%BC-birlik-veya-ezilen-insanlar-ve-kad%C4%B1n-s-haklar%C4%B1-ile-gm913507882-251460225>

SÜDÜRÜLEBİLİR KALKINMA

Kaynak: <https://www.gecce.com.tr/yazarlar/yasam-bilimi/8-mart-kadinlar-icin-bir-gun-pek-y-diger-gunler>

SÜDÜRÜLEBİLİR KALKINMA

SOSYAL GÖSTERGELER

Tema	Alt tema	Gösterge
EŞİTLİK	Fakirlik	Fakirlik sınırının altında yaşayan nüfus oranı
		Gini gelir eşitsizliği endeksi
		İşsizlik oranı
	Cinsiyet eşitliği	Ortalama kadın işçi ücretinin erkek işçi ücretine oranı
	SAĞLIK	Beslenme durumu
	Ölüm oranı	5 yaş altı çocuk ölüm oranı
		Doğumda yaşam belirtisi
	Hijyen koşulları	Yeterli kirli su atık hizmeti alan nüfusun oranı
	İçme suyu	Temiz içme suyu bulabilen nüfusun oranı
	Sağlık hizmetleri	Temel sağlık hizmeti alabilen nüfusun oranı
		Bulaşıcı çocuk hastalıklarına karşı aşılama
		Doğum kontrol yöntemlerinin kullanılma oranı
EĞİTİM	Eğitim düzeyi	İlkokul mezunu çocuk sayısı
		Lise mezunu yetişkin sayısı
	Okuryazarlık	Yetişkin okuryazar oranı
BARINMA	Yaşama koşulları	Kişi başına yaşam alanı
GÜVENLİK	Suç	100.000 kişi başına kayıtlı suç oranı
NÜFUS	Nüfusun değişimi	Nüfus artış oranı

ÇEVRESEL GÖSTERGELER

Tema	Alt tema	Gösterge
ATMOSFER	İklim değişikliği	Sera gazı emisyonu
	Ozon tabakasının bozulması	Ozona zarar veren maddelerin tüketimi
	Hava kalitesi	Şehirlerde hava kirliliğinin yoğunlaşması
TOPRAK	Tarım	Ekilebilir alanlar
		Gübre kullanımı
		Tarım kimyasallarının kullanımı
	Ormanlar	Ormanlık arazi yüzdesi
		Ağaç kesme yoğunluğu
	Çölleşme	Çölleşmeden etkilenen alanlar
Şehirleşme	Şehir yerleşim alanlarının genişliği	
OKYANUS, DENİZLER ve KIYILAR	Kıyı bölgeleri	Kıyılarda alglerin yoğunlaşma oranı
		Kıyı bölgelerinde yaşayan nüfusun oranı
	Balıkçılık	Önemli türlerin yıllık avlanma oranı
SU	Su miktarı	Yeraltı sularının yıllık kullanım oranı
	Su kalitesi	Sudaki organik materyal düzeyi
BİYOLOJİK ÇEŞİTLİLİK	Ekosistem	Önemli ekosistemlerin alanı
		Koruma altına alınan alanların oranı
	Türler	Önemli türlerin varlığı

EKONOMİK GÖSTERGELER

Tema	Alt tema	Gösterge
EKONOMİK YAPI	Ekonomik performans	Kişi başına GSMH
		GSMH'da yatırımların oranı
	Ticaret	Mal ve hizmetlerde ödemeler dengesi
	Mali durum	Borçların GSMH'ya oranı GSMH'nın yüzdesi olarak alınan dış yardımlar
TÜKETİM VE ÜRETİM KALIPLARI	Malzeme tüketimi	Malzeme kullanım yoğunluğu
	Enerji kullanımı	Kişi başına yıllık enerji tüketimi
		Yenilenebilir enerji kaynaklarının kullanım oranı
		Enerji kullanımı yoğunluğu
	Atık üretimi ve yönetimi	Sanayi ve belediyelerin katı atık üretimi
		Tehlikeli atık üretimi
		Radyoaktif atıkların yönetimi
Atıkların geri dönüşümü ve yeniden kullanımı		

SÜDÜRÜLEBİLİR KALKINMA

KURUMSAL GÖSTERGELER		
Tema	Alt tema	Gösterge
KURUMSAL ÇEVRE	Stratejik sürdürülebilir kalkınma uygulamaları	Ulusal sürdürülebilir gelişme stratejisi
	Uluslararası işbirliği	İmzalanmış küresel anlaşmaların uygulanması
KURUMSAL KAPASİTE	Bilgiye erişim	İnternet kullanıcısı sayısı (1000 kişi başına)
	İletişim altyapısı	Telefon hattı sayısı (1000 kişi başına)
	Bilim ve teknoloji	GSMH'nın AR-GE'ye ayrılan yüzdesi
	Doğal afetlere hazırlıklı olma	Doğal afetlerden kaynaklanan ekonomik ve insan kayıpları